

Coses de la vida

SOCIETAT

El benestar amenaçat

La Generalitat angoixa les entitats socials al deixar de pagar-los el 25%

L'impagament parcial del setembre per problemes de tresoreria afectarà el 16% de les empreses

La Generalitat adverteix que en els pròxims mesos hi pot haver més retallades i més dures

TONI SUST
BARCELONA

Des que hi ha crisi a Catalunya, no hi ha any que les entitats socials no acabin pagant-ne els plats trencats sempre a l'estiu, en forma d'impagament o retallada. Semblava que aquest cop no passaria, encara que només fos perquè avui comença la tardor, però per dies no ha estat possible esquivar el cop. Divendres, Benestar Social va comunicar a les entitats que els deixarà de pagar el 25% de la nòmina del setembre, cosa que com en ocasions anteriors justifica pels problemes de tresoreria de la Generalitat. Benestar xifra el pagament que correspon mensualment a les organitzacions del tercer sector en uns 50 milions d'euros. És a dir, que el que no s'abonarà puja a una mica més de 12 milions d'euros.

L'afectació en nombre d'entitats és una mica més baixa en percentatge: la retallada afectarà el 16% de les entitats. Aquestes cobriran només el 50% del que els tocava. El per què d'aquest 16%, segons fonts del departament que dirigeix Neus Munté, és que aquesta vegada s'ha optat per imposar l'impagament a entitats «grans» que per la seva envergadura tenen més facilitat que altres per assumir la situació. Tot i que això és una cosa que veu més clara el Govern de la Generalitat que les mateixes entitats afectades.

SERVEIS DELEGATS // Segons dades que Benestar ha fet arribar a les entitats, la retallada del 50% s'imposa, en l'àmbit dels pagaments que depenen de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS), en tots els casos de serveis de gestió delegada; per exemple, una residència de construcció pública amb gestió privada. En els casos de serveis concertats, residències privades que acorden el concert de les places amb l'Administració, per posar-ne un altre exemple, l'impagament no és lineal i afecta només unes quantes entitats. En el cas de les entitats que depenen de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA), la consellera ha subratllat que ha volgut preservar entitats de naturalesa econòmica més feble.

Amb això s'ha buscat combatre

Passa a la pàgina següent

►► Avis dinen en una residència per a la tercera edat a Barcelona, el 2013.

historial de retallades socials

1 La tisorada de la RMI va mostrar el camí

El 2011 el Govern de CiU va treure la destal per primera vegada en el camp social. La tasca va ser encarregada al llavors conseller d'Economia i Empresa, Francesc Xavier Mena, que va mostrar maneres de bulldòzer. L'1 d'agost del 2011 no es va fer la transferència prevista als titulars de la renda mínima d'inserció (RMI). En lloc seu es va enviar un xec nominatiu amb el qual cobrar la prestació. Tot seguit, Mena va criminalitzar molts dels receptors, subratllant-ne l'origen estranger i que en un cas el titular de l'ajuda tenia Canal Plus.

2 El concert social de l'agost del 2012

De forma inesperada, l'estiu va tornar a portar males notícies el 2012. Llavors, pocs dies abans que l'1 d'agost es pagués, com sempre, el cost del concert social a les entitats, el Govern català va anunciar que no tenia diners per fer-ho, però així mateix va advertir que el problema seria de dies. Al final, el concert del juliol del 2012 es va pagar un any i mig després, i gràcies als fons per a proveïdors de l'Institut de Crèdit Oficial (ICO). Aquell episodi va demostrar que les arquitectures socials de la Generalitat estaven buides i exposades a qualsevol sobresalt.

3 El suport a les places de residència

El juliol del 2013, els que anaven a preguntar per una prestació econòmica vinculada (PEV) al servei d'atenció residencial van topat amb el fet que el Govern havia interromput temporalment aquesta opció pels problemes de tresoreria. Les PEV sufraguen part del cost de la plaça, amb el benentès que no hi ha plaça pública per a la persona sol·licitant. Si n'hi ha, el cost s'extreu de la pensió de l'afectat. La Generalitat es va comprometre a recuperar la prestació aquest mes de setembre, però només ho farà per a casos d'extrema necessitat.

4 La dependència, un front esgotat

Les principals retallades de dependència no corresponen a la Generalitat, sinó al Govern central, que ha anat reduint la seva aportació. La llei va ser encunyada pel Govern de José Luis Rodríguez Zapatero i aplicada a Catalunya, de forma especialment ambiciosa, pel Govern de José Montilla. Artur Mas va heretar aquesta situació i Munté denuncia habitualment que el Govern de Rajoy hi posa menys. No obstant, la llei, peculiar, l'hi permet: el Govern autonòmic ha d'igualar la inversió de l'estatal, però no pas al revés.

GRAN BARCELONA ▶ Empresonat l'amo del prostíbul Bailén 22 → P. 34 i 35

LA PROPOSTA ▶ El millor pop català, a la platja del Bogatell → P. 38

farmàcies

SALUT TAMPOC PAGA AQUEST MES

SENSE DINERS A LA CAIXA

▶ La Generalitat va anunciar dimarts passat a les farmàcies catalanes que no té diners per pagar-los al setembre, de manera que tornarà a augmentar el retard que s'havia compromès a liquidar al llarg del 2014, segons va denunciar el Consell de Col·legis de Farmacèutics de Catalunya.

PAGAMENTS AMB RETARD

▶ A finals de l'any passat, l'Administració es va comprometre a abonar una factura cada mes i a intentar saldar el deute que havia contret des del 2011. Durant els vuit primers mesos d'aquest any, CatSalut ha complert el seu compromís i ha pagat cada mes, tot i fer-ho el dia 30 en lloc del 5 que estipula el concert vigent. Ara, els diners ja no arriben.

Ve de la pàgina anterior

L'efecte demolidor que va tenir l'impagament del concert social en el seu conjunt, l'agost del 2012, que va fer trontollar durant setmanes un gran nombre d'entitats socials d'estructura petita, per a les quals un impagament equival a no pagar nòmines el primer mes i tancar poc després.

ELS MALS MESOS QUE VÉENEN // L'ajornament del setembre no suposa un punt d'inflexió tan dur com el d'altres ocasions precedents, i de fet no és el que suscita una inquietud més gran al tercer sector. El que més preocupa són els mesos posteriors. Perquè la Generalitat no només ha informat les entitats de l'impagament d'ara. Ha advertit, a més, que els problemes de tresoreria no s'acabaran, més aviat al contrari, i ha anunciat com a probables noves retallades en els pagaments de Benestar Social dels pròxims mesos. La Taula del Tercer Sector, que agrupa fins a 4.000 entitats, abordarà avui aquesta qüestió, preocupada per l'horitzó que els espera.

Pel que fa al Govern i a Benestar, fins ara han centrat l'explicació de les retallades i els impagaments a culpabilitzar el Govern central i a l'asfíxia econòmica a què aquest sotmet l'autonòmic arran de les polítiques d'austeritat. És el discurs de la consellera, que igual que el seu antecessor, Josep Lluís Cleries, ha hagut d'afrontar la realitat que li toca anunciar i explicar les retallades que imposa Economia i Coneixement. ≡

«El nostre sector ha suportat ja massa impagaments»

CINTA PASCUAL Presidenta d'ACRA, patronal de residències a Catalunya

T. S.
BARCELONA

Cinta Pascual és presidenta d'ACRA, la patronal catalana de les residències per a la tercera edat, que gestiona 39.000 places de residència i centre de dia. Pascual es mostra molt preocupada pel nou impagament del Govern de la Generalitat i pel que pugui passar en els pròxims mesos.

—Cada estiu s'acaba amb una retallada o un impagament a les entitats socials. ¿Esperaven aquesta?

—No s'està mai preparat, com a sector, per a un impagament, sigui quina en sigui la justificació i el calendari. Un impagament com aquest afecta moltes persones treballadores, ja que una gran part del nostre pressupost està dedicat al personal que atén els nostres usuaris. De ben segur que les retallades de l'Administració no són pas capritxoses, i ens solidaritzem amb les mesures impopulars que s'estan portant a terme, però considerem que el nostre sector ja ha contribuït de manera excessiva i desproporcionada a la solidaritat que es pot esperar dels ciutadans i les empreses catalanes.

—¿En quina situació es troben les entitats socials de l'anomenat tercer sector després de tres anys d'instabilitat en els pagaments?

—Creiem que l'Administració comet un error de concepte amb el nostre sector. Des de fa molt temps estem reivindicant que es consideri els nostres treballadors de la mateixa manera que es considera els treballadors públics, que fan exactament la mateixa feina. M'explicaré. Les nòmines dels empleats que treballen en residències de la Generalitat cobren la seva nòmina abans que qualsevol altre pagament, com ha de ser (interessos, proveïdors, etcètera), i en canvi, en el nostre cas no tenim aquesta consideració.

—¿Tem que aquests problemes creïn debilitats estructurals en les organitzacions?

—No és que temem que puguin arribar a crear debilitats, de fet ja n'han creat i de manera sostinguda en el temps. Som entitats que estem molt tensionades en tot allò que afecta la tresoreria. Tot i que sí que és veritat que érem conscients que amb els pressupostos que es van aprovar per a aquest 2014, hi podria haver problemes de tresoreria a finals d'any.

XAVI MOLINER

▶ Inquieta ▶ Pascual ahir, al seu despatx, a Tarragona.

obrir les PEV (prestació econòmica vinculada), que és en realitat l'única fórmula efectiva per desbloquejar la gran llista d'espera de més de 17.000 persones que aspiren a aconseguir una plaça pública, quan al sector hi ha més de 8.000 llits lliures per poder oferir demà mateix. Si s'obrisin les PEV i s'ocupessin les 8.000 places lliures en aquest moment a Catalunya, ¿Sap vostè quantes noves persones podríem contractar?

—El Govern de la Generalitat afirma que aquest impagament no afecta entitats petites i que les que ho patiran estan capacitades per assumir-ho. ¿És així?

—Sí, és cert. En aquesta ocasió l'impagament no afecta pas totes les empreses del sector de la mateixa manera, sinó que repercuteix en unes quantes organitzacions puntuals. Però, ¿és que aquestes empreses no han de pagar les nòmines cada mes? ¿I no han de pagar les hipoteques als bancs per alguna raó que desconeixem? No ens enganyem, un impagament és un impagament, el pateixi qui el pateixi, i el nostre sector ja n'ha tingut massa.

—¿Fins on o fins quan podrà resistir el sector?

—És que no pot seguir resistint aquest escenari. Algunes entitats ja han tancat i moltes altres tenen endarreriments en els pagaments de les hipoteques amb entitats de crèdit i proveïdors, però sembla que si el que es planteja és a nivell d'una empresa, les conseqüències no són tan alarmants com les que un viu en primera persona. Ens preocupa que aquestes conseqüències puguin afectar les nòmines dels treballadors.

—Si vostè decidís escriure una carta al president de la Generalitat, ¿què li demanaria?

—Que reflexioni sobre com afecten les retallades que fan en l'àmbit dels serveis socials. No es retallen capritxos, es retallen serveis bàsics de gent molt necessitada que ho ha donat tot pel seu país treballant tota la vida i pagant els seus impostos religiosament perquè avui es vegi privada d'una necessitat com pot ser una plaça en una residència geriàtrica. Sens dubte, no deu ser gens fàcil la feina del president, però segur que si hi ha un sector en què les retallades s'han de deixar per al final, aquest és el dels serveis socials. ≡

«Segur que si hi ha un sector en què les retallades s'han de deixar per al final, aquest és el dels serveis socials»

Nosaltres creiem que com que som un sector molt castigat amb la mesura de paralització de les PEV, (ajudes a les persones per ocupar una plaça residencial privada) aturades des de ja fa més d'un any, i els impagaments pendents del 2013, que superen els 50 milions d'euros, pensàvem que aquestes dues mesures ja ens salvarien de més retallades o d'impagaments.

—¿Quins són els temes que el sector d'atenció a la gent gran necessita veure resolts?

—Bé, abans que res necessitem cobrar cada mes. Però com a sector també necessitem, de manera urgent, re-